

БРОЙ
04/ 2017

SOS 112

специализирано издание за пожарна безопасност и защита на населението

СЕДМИЦА НА ГОРАТА – 3-7 АПРИЛ

Общо събрание на НАДРБ

Укрепва доброволческото движение у нас ▼

3-7 април

Седмица на гората

Европейски проекти

Фонд „Вътрешна сигурност“ ▼

Транспортни инциденти

С белег в световната история
IV. ЕШЕДЕ – Най-тежкият инцидент с
високоскоростен влак ▼

Разработка

Ефективно професионално обучение
по месторабота
Организация и провеждане на
тази дейност за служителите,
осъществяващи пожарогасителна и
спасителна дейност

SOS 112 Специализирано издание
за пожарна безопасност
и защита на населението

Основано през декември 1894;
Бр. 04/ 2017 г. (890)
Година двадесет и четвърта
ISSN 1314-8044

Банкова сметка:

IBAN: BG50BNBG9661 3100 1561 01

БНБ - Централно управление

ГДПБЗН - МВР

BIC: BNBG BGSD

Редакционна колегия

Ръкописи не се връщат

Графика:

Рей Дизайн

Броят е приключен на:

02.05.2017 г.

АДРЕС: 1309 - СОФИЯ, УЛ. "ПИРОТСКА" 171 А, ГДПБЗН - 1 ЕТАЖ, ТЕЛЕФОН: 9821132, E-MAIL: spisanie_sos112@abv.bg

Укрепва доброволческото движение у нас

На 7 април 2017 г. се проведе последното заседание на Управителния съвет на Националната асоциация на доброволците в Република България (НАДРБ) и последващо Общо събрание.

Общото събрание беше и отчетно изборно, тъй като мандатът на управителния съвет, определен в Устава на НАДРБ е 3 години. На събранието бяха представени: отчет на Управителния съвет, бюджет за 2017 г. и план-програма за работа на НАДРБ през 2017 г. Събранието приключи с избор на нов Управителен съвет. За членове бяха избрани:

1. **Иван Видоловски** – представител на ДФ-Радомир;
2. **Благой Тошев** – представител на ДФ-Столична община;
3. **Боян Аврамов** – представител на ДФ-Вълчедръм;
4. **Георги Влайков** – представител на ДФ-Пловдив 112;
5. **Виктор Тонев** – представител на Офруд;
6. **Илиян Страшимиров** – представител на ДФ-Брегово;
7. **Трифон Гидиков** – представител на ДФ-Карлово.

След приключването на Общото събрание се проведе първото заседание на новия Управителен съвет. На него бяха избрани председател – Иван Видоловски и зам.-председатели – Трифон Гидиков и Боян

Аврамов. Определена беше датата за следващото заседание на Управителния съвет – 2 юни 2017 г. в София. Набелязани бяха и въпросите, които ще бъдат разисквани тогава:

- Предложения за промяна на Устава на НАДРБ;
- Предложения за Експертна комисия (Проекти, PR, други);
- Предложения за изменения в Закона за движение по пътищата, по отношение използване специален режим на движение на по-

жарните и спасителни автомобили, управлявани от доброволци;

- Предложение за Action plan за действие на НАДРБ.

На Общото събрание беше отчетена дейността на Сдружението през посочения период и отделни аспекти от основните мероприятия, осъществени от учредяването на Асоциацията през август 2014 г. до момента. При учредяване на Сдружението присъстваха 52 учредители. Към днешния ден в Асоциация-

та членуват ДФ от 7 общини (и 8 общини, които имат представители в НАДРБ като физически лица и заплащат членски внос за ДФ) или общо 15 общини. Членове са 4 сдружения с нестопанска цел със знания и умения в областта на защитата на населението при бедствия, пожари и извънредни ситуации, както и 36 физически лица от доброволни формирования в страната, посветили себе си в служба на обществото, или общо 47 членове.

Членството на Мобилна спасителна служба „Офроуд“, Университетски аварийно-спасителен отряд, двама членове от Българска Федерация на радиолюбителите, Рафтинг Клуб „Рефлип“ и Сдружение „Пещерно спасяване“ в Сдружение „НАДРБ“ на практика потвърждава правилния подход за приемането на Стратегията за развитието на доброволните формирования за Защита при бедствия, аварии и други извънредни ситуации в Република България за периода 2012-2020 г. от Министерски съвет.

Съвсем точно в Стратегията е формулирано, че: „Обединяването на доброволните форми-

рования с други структури и организации на гражданското общество, имащи отношение към дейности по спасяване и защита на населението при бедствени ситуации, ще бъде възможно чрез създаване на Асоциация на доброволците, пожарникари и спасители. Тя ще представлява сдружение на български граждани с определени умения и възможности при оказване помощ при пожари и бедствия, в интерес на обществото и регистрирана, съгласно закона за юридическите лица с нестопанска цел.“

Към момента регистрираните доброволци в страната са

2680 в 193 общини, но както беше споменато, в Асоциацията членуват само 15, което не дава възможност на НАДРБ да представлява интересите на всички доброволци в страната. Влезлите в сила изменения и допълнения на ЗЗБ през 2016 г. за задължително създаване на доброволни формирования в общини с население до 20 000 души, ще спомогнат за тяхното увеличаване. Към момента все още в 48 общини с население до 20 000 души няма изградени доброволни формирования. В останалите общини от тази категория – 136 на брой, доброволните формирования са на

различен етап по отношение на брой доброволци, обучение и обезпечаване с облекло и оборудване.

Към днешна дата все още едва половината от всички доброволци са преминали пълнен курс на обучение, единици са доброволците от общините Вълчедръм, Пловдив, Сандански и Столична община преминали специализирани курсове в Центъра за професионална квалификация в гр. Монтана при ГДПБЗН или по места. За тази цел през отчетния период окончателно бе завършено лицензирането на ЦПО „Доброволец“ към НАДРБ за повишаване знанията и практическата подготовка на доброволците за действие при кризи и бе проведено първото обучение с представяне на необходимите документи в НАПОО и бяха издадени удостоверения за преминат първоначален основен курс. Очаква се значителна помощ и от страна на немските ни колеги, както по техническото обезпечаване на обучението, така също и за подобряване професионалния капацитет на обучаващите. Във връзка с това и през настоящата година очакваме да се проведе курс за подготовка на обучители в Република Германия.

От учредяването на Асоциацията през 2014 г. до момента са удовлетворени исканията на 77 кметове на общини за безвъзмездно предоставяне на автомобили и техника с отпаднала необходимост за ГДПБЗН за нуждите на техните доброволни формирования. Предоставени са както следва: 51 пожарни автомобили, 13 спасителни автомобили, 28 високопроходими автомобили, 7 моторни помпи, 11 дихателни апарати, 1 брой

ел. агрегат, 2 бр. походни кухни и 2 бр. метални цистерни за вода.

Освен общините, които разполагат с пожарни автомобили, предоставени от МВР, има и общини, които са закупили автомобили и техника със собствени средства и такива, които са получили дарение от други държави. Общия брой на ДФ, разполагащи с пожарен автомобил по този ред са 22. С предоставянето на техника и оборудване, на общините с регистрирани ДФ, се повишава ефективността на участие на формированията в дейностите за защита на населението.

През отчетния период с предоставената техника, доброволните формирования са участвали самостоятелно или за подпомагане на основните съставни части на Единната спасителна система в общо 501 Происшествия. Основните дейности, извършвани от доброволците през 2016 г. са ограничаване и ликвидиране на горски и полски пожари, извършване на спасителни операции и аварийно-възстановителни работи,

свързани с наводнения, снеговалежи и снегонавявания. Най-активно участие в дейностите по защита на населението са взели ДФ към общините Вълчедръм (Монтана) – 50 участия, Сатовча (Благоевград) – 48 участия, Брегово (Видин) – 46, Якимово (Монтана) – 35, Ново село (Видин) – 34, Долни Дъбник (Плевен) – с 15 участия.

Активно участие взеха доброволци и в погасяването на възникналите в края на юли и началото на август 2016 г. пожари в Хасковска, Благоевградска, Бургаска и Кърджалийски области. През 2016 г. за първи път имаше международно участие на доброволно формирование - доброволци от Столична община се включиха в спасителни операции и отводняване на домове на пострадалите в гр. Скопие и гр. Тетово при наводненията на 7 август 2016 в Република Македония. Доброволните формирования на общините Шумен, Никола Козлево, Нови пазар и Смядово участваха в отстраняване на последиците от възникналия на 10.12.2016 г. инцидент с дерайлирал влак, експлозия и

пожар на ж. п. гара в с. Хитрино, област Шумен. Доброволци се включиха и в потушаването на пожара в Рила.

Международната дейност на Сдружението протича съобразно сключено споразумение за сътрудничество и взаимопомощ между Министерството на вътрешните работи на Република България и МВР на провинция Хесен Рейнланд-Пфалц на Федерална Република Германия и техните доброволчески структури, от които ни бе отправена покана за посещение през 2016 и 2017 г. за обучители на доброволци. В това направление дейността ни се разраства в различни посоки с проведените срещи с пред-

ставители на Елитния екип за специални мисии на Гърция – ЕПОМЕА ЕЛЛАΔΟΣ, с който бе подписан и Международен Меморандум за сътрудничество и взаимодействие между доброволци на двете страни, участие в съвместен Европейски проект „Балкани и Средиземноморие“ съвместно с други държави от региона и изграждане на единен център в град София.

Не с по-малка значимост е и предстоящия проект с Република Румъния за участие в съвместен трансграничен Европейски проект с участието от наша страна на Община Тутракан, ГДПБЗН и НАДРБ с изграждане на Международен Център за обучение на доброволци от Се-

верна България в село Белица, община Тутракан.

През изминалата година за първи път доброволци от формированията към община Вълчедръм и община Монтана, участваха в проведеното през месец март 2016 г. Международно полево учение „MODEX 2016“ в град Монтана. Учението, свързано с действия при наводнения, е част от тренировъчната програма за организиране на учения за модули, регистрирани по Механизма за Гражданска защита на ЕС.

Костадин Чифлигаров
представител на ГДПБЗН
в НАДРБ

3-7 април

Седмица на гората

Смолян

На 3 и 4 април Регионална дирекция по горите – гр. Смолян, съвместно с Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – гр. Смолян проведоха обучение на деца от трети, пети и шести класове на СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Смолян. Основна цел на мероприятията беше децата да се запознаят с грижата за българската гора, ползите от нея и нейното опазване. Децата имаха възможност чрез интерактивни игри и занимателни беседи с лесовъди да научат повече за лесовъдската професия, горските екосистеми и процеси-

те, които протичат в тях. Децата се разходиха в гората и се запознаха с различните дървесни видове. В залата на РДГ Смолян имаха „среща“ с различни горски животни. Там те се запознаха и с правилата за пожарна безопасност и как да опазват горите от пожари.

* * *

На 4 април 2017 г. Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Смолян, заедно с младежите от Младежкия доброволен отряд – Смолян (младежи от 16 до 18 г.) гостуваха на ТП ДГС „Смилян“, общ. Смолян.

Домакините запознаха младежите с дейността на горския разсадник, в който се произвеждат и отглеждат фиданки от различни дървесни видове – иглолистни, широколистни и храсти.

С голям интерес и удоволствие групата взе участие при засаждането на дръвчета. Залесяването се извърши в защитена местност край с. Сивино, където вирее цветето „Родопски крем“ – защитен вид в Родопите. Младежите, лесничите и пожарни-

карите от групата бяха приятно изненадани, когато към тях се присъединиха да им помагат и малчуганите от детската градина в с. Смилян.

Младежите от МПО-Смолян са възпитаници на отрядите „Млад огнеборец“ и добре познават правилата за опазване на горските територии от пожари. Това е тяхна поредната реализирана инициатива за опазване на гората.

Сред природата и чистия въздух, денят измина бързо, но остави незабравими спомени за децата.

* * *

В рамките на седмицата на гората в селата Триград и Гьоврен, общ. Девин учениците отбелязаха празника, като засадиха дръвчета в училищните дворове. Децата бяха изготвили рисунки и литературни творби на тема „Гората е живот“, за които получиха грамоти и значки. Гости на тези тържества бяха кметът на община Девин, директорът на ТПДГС Триград и началникът на РСПБЗН-Девин.

* * *

Ученици от ОУ „Христо Ботев“ с. Елховец, общ. Рудозем участници в МПО „Млад огнеборец“ по-

сетиха горския разсадник край селото и се запознаха с дейностите, които се извършват в него. Децата бяха запознати с правилата за пожарна безопасност в горските територии. Служителите на РСПБЗН-Рудозем им раздадоха флаери „Пазете горите от пожари!“.

* * *

В седмицата на гората ученици от СУ „Димитър Благоев“ гр. Доспат посетиха местната пожарна служба. Учениците от 10, 11 и 12 класове бяха запознати с пожарната техника. С интерес наблюдаваха демонстрациите и се възхищаваха на уменията

на служителите. Младешите получиха флаери „Пазете горите от пожари!“ и бяха запознати с правилата за пожарна безопас-

ност в горите. Седмица на гората напълно оправдава своето мото – „Гората е живот“

Стара Загора

Във връзка със Седмицата на гората, директорът на РДПБЗН-Стара Загора, заедно със служителите на районната служба и деца от младежкия противопожарен отряд към СУ „Иван Вазов“ участваха в залесяване на местността „Магарешка поляна“. Мероприятието бе организирано от ДГС Стара Загора

и бе уважено от зам. кмета на община Стара Загора – г-жа Красимира Чахова и десетки други приятели на гората.

На 3 април пред сградата на РСПБЗН-Чирпан при РДПБЗН-Стара Загора се проведе обучение включващо теоретична и практическа част, на теми „Да опазим гората от пожари“

и „Действия в критични ситуации“. Обучението бе организирано по повод „Седмицата на гората“, както и месеца за провеждане на проиграванията на Планове за евакуация в гимназиалните училища в гр. Чирпан. Обучението се проведе от инспектор Данчо Игнатов от РСПБЗН – Чирпан и Г-жа Тонка

Червенкова – главна сестра в МБАЛ-Чирпан и зам. председател на БЧК за гр. Чирпан. Присъстваха около 70 ученици от

7 до 12 клас от СУ „П. К. Яворов“ и Професионална гимназия по селско стопанство гр. Чирпан. Сред обучаемите бяха отбори-

те на МПО „Млад огнеборец“ и доброволците към БЧК от двете училища.

Велико Търново

Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ Велико Търново, съвместно с Държавно горско стопанство „Болярка“ Велико Търново, организира кампания за засаждане на дръвчета по случай Седмицата на гората. Събитието тази година ще протече под надслов „Гората е живот“. Партньор в реализирането на кампанията е Дарителско сдружение „Св. Иван Рилски“ с. Балван.

Началото на инициативата беше дадено в 11,30 ч. на 31 март, в центъра за превенция и спорт в с. Балван, като събитието се проведе във всички населени места от община Велико Търново, където има изградени центрове за работа с деца и младежи.

В инициативата се включиха младежите от сформираните през 2016 г. клубове „Млад огнеборец“, които имаха възмож-

ността да изживеят радостта от засаждането на дърво и с това лично да допринесат за подобряване на околната среда. Целта на организаторите е подрастващите да осъзнаят, че е необходимо да полагат грижи за природата и да не допускат действия, които могат да доведат до нейното унищожаване.

Те научиха и от какво се причиняват пожарите в горите, какви щети нанасят за стопанството и околната среда, и какви действия е необходимо да предприемат, в случай че станат свидетели на горски пожар.

Текст и снимки:
Антоанета Димитрова

Фонд „Вътрешна сигурност“

На 7 април 2017 г. в сградата на ГДПБЗН-МВР на ул. „Никола Габровски“ №30 пред служители на ГДПБЗН-МВР, представители на НСОРБ и доброволни формирования бе представен проект „Развитие и модернизация на НОЦ и ООЦ“ финансиран по процедура BG/ISF-SO6-NO5-A36 „Развитие и модернизация на Националния оперативен цен-

тър (НОЦ) и областните оперативни центрове (ООЦ) чрез изграждане на базисна инфраструктура за реакция при спешни повиквания, включително разширяване на радио покрити-

тието на ТЕТРА системата за осигуряване на комуникационна среда за взаимодействие на структурите в района на обекти от ЕКИ и на населението“, Специфична цел 5 „Инфраструктура“ от Националната програма на България за подпомагане от Фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014 – 2020.

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд „Вътрешна сигурност“, съфинансиран от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от ГДПБЗН - МВР и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Отговорния орган.“

Фонд „Вътрешна сигурност“

На 13 октомври 2016 г. е подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проект, финансиран по процедура BG/ISF-SO6-NO5-A36 „Развитие и модернизация на Националния оперативен център (НОЦ) и областните оперативни центрове (ООЦ) чрез изграждане на базисна инфраструктура за реакция при спешни повиквания, включително разширяване на радио покритието на ТЕТРА системата за осигуряване на комуникационна среда за взаимодействие на структурите в района на обекти от ЕКИ и на

населението“, Специфична цел 5 „Инфраструктура“ от Националната програма на България за подпомагане от Фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014 - 2020. Договорът е подписан от главен комисар Николай Николов, директор на ГДПБЗН – МВР – Бенефициер и от старши комисар Мая Петкова, директор на Дирекция „Международни проекти“ – МВР – Отговорен орган.

По тази процедура започна изпълнението на проект „Развитие и модернизация на НОЦ и ООЦ“. Партньор по проекта е Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ (ДКИС) – МВР. Общият бюджет на проекта е 3 195 000 евро, продължителността му е 36 месеца.

Общата цел е „Развитие и модернизация на НОЦ и областните оперативни центрове чрез изграждане на базисна инфраструктура за реакция при спешни повиквания, включително и разширяване на радиопокритието на ТЕТРА системата за осигуряване на комуникационна среда за взаимодействие на структурите в района на обекти от ЕКИ и на населението“.

гуряване на комуникационна среда при взаимодействие на структурите за защита в района на обекти от Европейска критична инфраструктура (ЕКИ) и на населението“.

Специфичните цели са:

- Осигуряване на свързаност и нови функционалности на НОЦ, ОЦ към РДПБЗН, Районните служби „Пожарна безопасност и защита на населението“ и секторите „Специализирани оперативни дейности“ (СОД) при ГДПБЗН;

- Осигуряване на условия за своевременна оценка на обстановката и взимане на информирано управленско решение при пожари, бедствия, извънредни ситуации, катастрофи и кризи свързани със сигурността;

- Подобряване на възможностите за взаимодействие на структурите за защита на населението и критичната инфраструктура;

- Надграждане и придобиване на нови функционални възможности на ТЕТРА системата.

В процеса на изпълнение на проекта са предвидени три основни дейности:

1. Доставка на оборудване, осигуряване на свързаност и нови функционалности на НОЦ, ОЦ към РДПБЗН и Районните служби „Пожарна безопасност и защита на населението“ и секторите „Специализирани оперативни дейности“ (СОД) при ГДПБЗН.

Тази дейност има 3 поддейности:

1.1 Доставка на специализирано оборудване, осигуряване на свързаност и нови функцио-

налности на НОЦ, ОЦ на РДПБЗН, РСПБЗН и сектори СОД. За изпълнението ѝ са предвидени 540 000 евро.

Тя включва осигуряване на компютърни конфигурации с периферни устройства, видеостени, сървърна конфигурация, активно мрежово оборудване, компоненти за изнесените работни места на сиренната система и системата за оповестяване на органите на изпълнителната власт (DAKS).

1.2 Извършване на текущи ремонти дейности за осигуряване на условия за разполагане на оборудването и за работа на персонала

Предвидени са 61 500 евро за извършване на текущи ремонти на помещенията, в които ще се разполага новодоставеното специализирано оборудване и обзавеждане. Ще бъдат извършвани текущи ремонтни дейности в помещения на НОЦ при ГДПБЗН и РДПБЗН в Бургас, Варна, Пазарджик, София град, Търговище, Ямбол.

1.3. Доставка на обзавеждане за осигуряване на условия за работа на персонала на обща стойност. Ще бъдат доставени

офис мебели на обща стойност 50 000 евро.

2. Разработване и внедряване на софтуер за ИИС и за подсистемите и обучение на служители за администриране и за работа с нея. Неговото предназначение е да подпомага вземането на информирано управленско решение при пожари, бедствия, извънредни ситуации, катастрофи и кризи свързани със сигурността. За тази дейност са предвидени 300 000 евро.

3. Модернизация и разширяване на радиопокритието и капацитета на ТЕТРА системата за осигуряване на комуникационна среда за взаимодействие на структурите. Предвиденият бюджет за тази дейност е 2 190 000 евро. Тази дейност се изпълнява от ДКИС-МВР и обхваща следните поддейности:

3.1 Обновяване (ъпгрейд) на софтуера за управление на мрежата за 33 мрежови елемента, осигуряващи радиокомуникацията в районите на отговорност на ГДПБЗН.

3.2 Хардуерен ъпгрейд на ТЕТРА базови станции, за които не е възможно извършване на со-

фтуерен ъпгрейд.

3.3 Доставка и инсталация на ТЕТРА базови станции за разширяване на радиопокритието на ТЕТРА системата.

Целевата група обхваща пожарникари, спасители, доброволци и служители от специализирани формирания на структурите на Единната спасителна система, органи на изпълнителната власт и граждани на Република България

Очакваните резултати от изпълнението на дейностите, предвидени по проекта са:

- Повишена ефективност, оптимизиране на дейности в оперативната работа на ГДПБЗН и на

маляване на времето за обмен на информация.

- Доставено оборудване за осигуряване на свързаност и нови функционалности.

- Осигурени изнесени работни места в РДПБЗН за управление на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО).

- Осигурени условия за разполагане на оборудването и за работа на персонала.

- Оптимизиран процес на вземането на решение за реагиране в случите на пожари, бедствия, извънредни ситуации, катастрофи и кризи свързани със сигурността.

- Подобрена координация с органите на изпълнителната власт и управлението на силите и средствата при ограничаване и ликвидиране последиците от пожари, бедствия, извънредни ситуации, катастрофи и кризи свързани със сигурността.

- Повишена ефективност на управление на силите и средствата на ГДПБЗН;

- Повишена сигурност и устойчивост на работата на системата и подготвена ТЕТРА система за съвременни функционални възможности свързани с прилагането на съвременни технологични решения.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд „Вътрешна сигурност“, съфинансиран от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от ГДПБЗН-МВР и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Отговорния орган.

Превенция

Учебна евакуация в УНСС

След получаване на звуков сигнал от сирените на пожароизвестителната система на университета започна планова учебна евакуация в корпус „И“ (нов корпус) на УНСС.

Студенти в зала 1085 бяха евакуирани след „пожар“, симулацията на който беше предварително подготвена от екип на Националния учебен център към Българския червен кръст.

Студентите напуснаха учебната зала, корпуса и стигнаха до сборния пункт. Всички останали

се придвижиха по незадимено-то стълбище по евакуационния път към изхода.

Поради невъзможност за продължаване на придвижването в коридора на третия етаж, вследствие на силен дим и висока температура, пострадали излязоха на покрива на топлата връзка към корпус „3“ и се обадиха на тел. 112 за възникналата авария. Оказана им бе помощ от спасителния екип на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ с автомеханична стълба.

По време на евакуацията „пострадаха“ още трима студенти (първият получи отравяне с токсични вещества, вторият – изгаряния, а третият – навяхване на долен крайник). Помощ на пострадалите оказаха екипите на Районна служба „Пожарна безопасност и защита на насе-

лението“, които изнесоха студентите с носилка до пункта за оказване на долекарска помощ, а екип на БЧК проведе практическо упражнение по оказване на първа долекарска помощ на пострадалите при евакуацията. Целите на учебната евакуация бяха теоретическо запознаване на студентите, преподавателите и служителите с опасните фак-

тори на пожара и въздействието им върху хората; придобиване на практически умения по своевременното оповестяване; извършване на ефективна евакуация и оказване на първа долекарска помощ на пострадалите при пожар и авария; усвояване на реда и правилата за взаимодействие с екипите от единната спасителна система.

Благодарност

До Главен комисар Николай Николов
Директор на ГДПБЗН-МВР

Уважаеми Г-н Николов,

Пред последните няколко години администрацията на район „Нови Искър“ и 02 РСПБЗН към СДПБЗН работят в добро сътрудничество в организирането и провеждането на мероприятията с обучителна и превантивна дейност.

Съвместната работа с подрастващите по създаване на ценностно отношение към законите в Р България, ранната превенция, придобиването на навици за безопасно поведение и повишаването им към органите на пожарната безопасност, дава своите успешни резултати.

С настоящото писмо искам да изкажа специалната си благодарност лично на Вас и Вашите служители: комисар Стоян Василев, и началник на 02 РСПБЗН, Евгени Тошев – пожарник към УПБЗН „Нови Искър“ и всички служители на УПБЗН „Нови Искър“, за високия професионализъм, проявената отговорност и помощта при подготовката и провеждането на съвместните ни мероприятия в района. В рамките на проявите децата от всички училища на района придобиха важни ценни знания и умения, които ще са им необходими и полезни както в момента, така и при изграждането им като личности и активни граждани.

Високо оценяваме Вашата подкрепа, като благодарим за съвместната работа и доброто сътрудничество между институциите.

С уважение,

Даниела Райчева, кмет на район „Нови Искър“

Ефективно професионално обучение по месторабота

Организация и провеждане на тази дейност за служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност

**„Да се учиш е все едно да плуваш срещу течението: щом спреш, отнася те назад“
(Китайска мъдрост)**

Професионалното обучение е инструмент за усъвършенстване и професионално развитие на компетентността, професионалните знания, умения и квалификация на служителите чрез прилагане на устойчиво обучение, поддържане и повишаване на професионалната компетентност през целия период на държавна служба в Министерството на вътрешните работи (МВР).

Неговата цел е подобряване на ефективността и ефикасността при изпълнение на основните дейности на МВР. Основна дейност на Министерството на вътрешните работи е осигуряването на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации. Тази дейност се осъществява от органите за пожарна безопасност и защита на населението на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН).

Една от основните дейности на ГДПБЗН е методическо ръководство и контрол на териториалните ѝ звена чрез извършване на проверки. При извършваните комплексни, контролни и тематични провер-

ки на регионалните дирекции за пожарна безопасност и защита на населението се констатират значителни слабости на професионалните знания и умения на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност. Същата тенденция се наблюдава и при покриване на нормативи за установяване на практическата им натренираност и тяхната физическа дееспособност. Причините за това са многопластови:

- подзаконовата нормативна уредба, регламентираща обучението и липсата на правна

възможност за предприемане на адекватни мерки спрямо служителите, които не покриват нормативите за оценка на практическата и физическата им подготовка;

- липсата на обучени „обучители“ и инструктори за провеждане на обучението по местоработата;

- липсата или недостатъчната материално-техническа база.

Именно това са причините, породили настоящото изложение, фокусирано върху провеждането на професионално обучение по месторабота. Законът за

Министерството на вътрешните работи регламентира, че редът за планиране, организиране, провеждане, контрол и отчитане на професионалното обучение се определя с наредба на министъра на вътрешните работи, която въвежда две форми на обучение – едната е с откъсване от работа, а другата е по местоработата.

Професионалното обучение с откъсване от работа се реализира чрез курсове и се провежда в „обучаващи институции на МВР“ и в други национални и чуждестранни обучаващи институции и не е обект на настоящето изложение.

С цел развиване на професионалните знания и умения и поддържане на устойчиво ниво на професионална квалификация в рамките на заеманата длъжност в МВР, се организира и провежда професионално обучение по местоработата, съгласно Наредба № 8121з-346 от 25 юли 2014 г. Тя регламентира, че професионалното обучение по местоработата се осъществява чрез четири вида подготовка – специализирана подготовка, физическа подготовка, подготовка по полицейска и лична защита и стрелкова подготовка. Видно от горното, основната практическа дейност на службите за пожарна безопасност и защита на населението не попада в обхвата на нито един от четирите вида подготовка.

Анализът на професионалното обучение по местоработата показва, че обучението на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност е основно с теоретична насоченост, а обучението по физическата подготовка е насочено към поддържането на физическа форма на тялото и под-

държане и усъвършенстване на общи двигателни качества и умения – сила, бързина, ловкост и издръжливост. Именно поради тази причина съществуваше и необходимостта от промяна на подзаконовата нормативна уредба. До миналата година обучението по местоработата се провеждаше от служители, заемащи изпълнителски длъжности. През настоящата година е предвидена промяна в тази посока, а именно – обучението да се провежда от служители, завършили факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ към Академията на Министерството на вътрешните работи и притежаващи необходимата компетентност. Въпреки това и те не са обучени да бъдат „обучители“ – психологически подготвени, разполагащи със своите знания, опит и компетентност за процесите и работата, познаващи и механизмите на индивидуално и групово учене.

Липсата на обучение за тези, които провеждат професионалното обучение на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност, води до невъзможността за

използване всички механизми и подходи за реализиране на ефективно обучение. Всичко по-горе изложено създава предпоставки за липса или за некачествено провеждане на обучението по местоработата на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност.

Влизането в сила на измененията в Закона за Министерството на вътрешните работи (обн. ДВ, бр. 81 от 2016 г.), създаде възможността за промяна в нормативната уредба. В закона бяха изменени текстове, касаещи професионалната подготовка на служителите на МВР – въведена бе възможността за предприемане на мерки спрямо служители, постигнали слаби резултати на годишните изпити. Това обуслови и необходимостта от издаване на нова наредба, с която да се регламентира на редът за провеждане на годишната проверка по чл. 170 а, ал.2 от ЗМВР за оценяване на нивото на професионалната подготовка и отчитането на резултатите от нея. От страна на ГДПБЗН бе предложено въвеждането на „пожаро-строева подготовка“ в професионалното обучение

по месторабота на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност, като задължителен компонент, който да участва и в годишната проверка за оценяване нивото на професионалната подготовка.

С пожаро-строевата подготовка се създават и усъвършенстват навици за правилни, бързи и ефективни действия при работата със специализирана техника за гасене на пожари и извършване на спасителни дейности. Основната форма за провеждане на занятията по пожаро-строевата подготовка е практическата и цели осигуряване на най-рационалните и ефективни начини за действие с техниката. За да може тя да бъде провеждана правилно е необходимо да бъдат създадени единни критерии. С разработването на специализирана методика по пожаро-строева подготовка, освен въвеждането на общи правила за действие, ще бъдат въведени и унифицираните условия за оценяване на практическата подготовка на служителите. С наредбата ще

бъдат ясно определени и категориите държавни служители, които участват и подлежат на проверки за оценяване нивото на професионалната подготовка, както и редът за провеждане на годишната проверка и отчитането на резултатите от нея, като се въвеждат и единни критерии за провеждане на тестова проверка за оценяване нивото на специализираната подготовка. Служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност, ще подлежат на проверка по – специализирана подготовка, физическа подготовка и пожаро-строева подготовка. Реализирането на промените и включването на пожаро-строевата подготовка в наредбата ще положат основите за повишаване на практическата натренираност и на професионалните умения на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност.

Другият важен момент е създаването на ясен регламент за „установено несъответствие на нивото на професионална подготовка“. Несъответствие ще е

налице при получена от служителя оценка „неиздържал“ на годишната проверка на един или повече от видовете подготовка, на които подлежи по реда на наредбата. При установено несъответствие на нивото на професионалната подготовка на служител с изискванията за заемане на длъжността при две последователни годишни проверки, звеното „Човешки ресурси“ към съответната структура писмено ще уведомява прекия му ръководител за предприемане на действия по изготвяне на оценка на изпълнението на длъжността при условията и по реда на наредбата по чл. 164 а, ал. 2 от ЗМВР. Изменението на подзаконовата нормативна уредба, отнасящо се преди всичко до включването на пожаро-строевата подготовка, въвеждането на критерии за установяване несъответствие на нивото на професионална подготовка и създаването на механизъм за контрол е първата организационна стъпка, но за да е ефективно обучението е важно как ще бъде организирано и проведено. Необходими са специфични подходи, организация и методи за обучение. Използването на правилния подход на обучение е условие и предпоставка за ефективността на обучението. Изборът и използването на подходящите методи има още по-решаващо значение. Тъй като хората обикновено опитват нови неща, ако преди това са разбрали необходимостта от тях, мотивацията им трябва да бъде синхронизирана с това, което ги вълнува. Те трябва да разбират практическата насоченост на обучението и да виждат как придобитата информацията ще им помогне в работата, което ще отключи

желанието им за включване в обучението, а след това ще променят и поведението си в резултат на това, което са научили. Всяка критична ситуация може да повлияе върху готовността за учене. В повечето случаи служителите се ориентират към допълнително обучение, когато са се сблъскали с конкретен професионален проблем. В този случай тяхното обучение е проблемно ориентирано, насочено към търсенето на отговор на конкретните въпроси. Винаги трябва да се има предвид, че възрастните решават сами дали да учат, както и какво, как, кога и колко да учат. Затова може би трябва всеки служител, независимо от място, което заема в йерархичната структура, да си зададе въпроса – необходимо ли ми е обучението? Осъществяването на пожарогасителна и спасителна дейност е свързано с навременната реакция, от която зависят живота и здравето на служителите и на хората, изпаднали в беда. Ако служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност, не развиват своите знания и умения в близка до реалната ситуация, след време те избледняват и справянето в реална ситуация става по-трудно. Когато служителите са по-добре подготвени, те стават по-уверени, допускат по-малко грешки и неточности и повишават доверието на обществото. Именно затова обучението е нужно и то до степен на пълно автоматизиране – много бързо и правилно, а не бързо и хаотично. Неслучайно съществува изразът „да действа като на пожар“ – за да може бързо, точно и своевременно да бъде оказана адекватна помощ на пострадалите. С развитието на науката и напре-

дъка на технологиите се появяват нови опасности и предизвикателства пред пожарникарите – появяват се нови вещества и материали, нови конструкции и строежи, нови инсталации, нови автомобили – хибридни и електрически. Всички те крият нови и по-големи рискове и опасности за служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност. За да отговорим на съвременните тенденции за развитие, е необходимо да учим през целия живот. Постепенно новите технологии навлизат и в пожарната, доставят се нови автомобили за пожарогасителна и спасителна дейност, с различни експлоатационни характеристики, изискващи непрекъснато развитие на знанията и уменията на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасител-

гии, имащи нужда от различно отношение. Именно заради това е необходимо да се създават условия, които да спомагат за ефективното обучение – приятелски климат, уважение, атмосфера на доверие и взаимно разбиращелство. Една от основните причини дадено обучение да не бъде ефективно е, че отношението на обучаващия към обучаваните не е съответстващо.

Влиянието на учителя в подготовката, организирането, провеждането, управлението и контрола на учебния процес е изключително силно въпреки съвременните разбирания, според които учителят не е единствен източник на информация за учащите, не е център на учебния процес, а равнопоставен участник в обучението и партньор на учащите в учебния

на дейност. Не бива да пропускаме да отчетем и факта, че с напредъка на технологиите се променя цялото общество. Новите служители са от ново поколение, те са различни хора, израснали с интернет, използващи съвременните техноло-

процес.

За да постигне овладяване на умения за самостоятелно мислене и действия, като един от желаните крайни резултати от обучението, учителят е необходимо да насърчава и мотивира към непрекъснато учене

чрез насочване на вниманието им към възможностите да използват различни източници на информация и знания (интернет, социални мрежи, каталози, справочници, учебници и учебни помагала и др.) и технически средства (компютър, смартфон и др.). Ефективното обучение зависи не само от доброто планиране, но и от способността на учителя да предава съдържанието ясно, с авторитет. Ефективно е обучението, при което правилната информация се предава чрез подходящ метод, така че служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност, ще запомнят това, което учат, и след това да могат да го прилагат. Ефективното обучение означава – придобити качествени знания и умения. То означава, че опитът от учебните зали и полигони, помага на служителите да изпълняват по-добре своите задължения при реални Происшествия, да бъдат професионалисти. Мотивацията за учене е лична за всеки. Успешното учене е въпрос на собствена отговорност, но ефективността на обучението зависи от непрекъснатия растеж на знанията и уменията на учащите, придобити по време на обучението. Само тогава процесът на обучение реално стартира. Ученето в група позволява учащите да се учат от знанията, уменията и опита на колегите си, като всеки внася своя принос към общите решения. Опитът може да влияе и негативно. С възрастта често се развиват определени индивидуални стереотипи на мислене, действия и оценяване на действителността, както и предразсъдъци и съпротива към друг начин на мислене и поведение. Необходи-

димо е да се обърща внимание дори на случайни и по-чести негативни реакции, за да избегне натрупването на напрежение и разразяването на конфликти. Във всички случаи обаче, несъобразяването и недооценяването на опита на служителите означава не просто тяхното отхвърляне, а отхвърляне и на личността им. Веднъж почувствали такова отношение те не биха се поколебали да изявят недоволството си, което задължително ще доведе до влошаване на микроклимата и ще рефлектира в крайните резултати от обучението на почти всички. Последният елемент за постигане на ефективно обучение на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност е непрекъснатият контрол на провеждането му. Поради тази причина са въведени и изисквания за контрол на специализираната и пожаро-строева подготовка през първите три учебно-планови тримесечия. Целта е да се отчете моментното състояние и напредъка, който са постигнали служителите. Особено важно е да се анализират допусканията грешки, да се обсъждат въпросите и логиката на отговорите, както и защо те са правилни или грешни. Необходимо е да бъдат обсъждани и отработвани отново и грешките при практическата подготовка. Служителите се нуждаят от възможност да разберат същността на отговора и правилността на действията, а не само дали отговорът е верен или не, дали са покрили нормативите. В заключение можем да кажем, че за провеждане на качествено и ефективно професионално обучение по месторабота е необходимо в спешен порядък да се извърши следното: – да се уско-

рят промените в подзаконовата нормативна уредба, регламентиращи провеждането на обучението по месторабота; – да се извършат структурни и щатни промени в ГДПБЗН за създаване на звена за провеждане на обучението по месторабота; – Академията на Министерството на вътрешните работи да създаде подходящи програми за обучение на „обучители“ и да изготвя периодично учебни материали; – да се подобрят материално-техническите условия, за да се гарантира провеждането на качествено и ефективно обучение по месторабота на служителите, осъществяващи пожарогасителна и спасителна дейност.

„Никога не уча моите ученици. Просто се опитвам да създам условия, в които могат да учат.“ (Алберт Айнщайн).

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Закон за Министерството на вътрешните работи (Обн. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г.);
- [2] Наредба №8121з-346 от 25 юли 2014г. (отм., бр.26 от 28 Март 2017 г.);
- [3] <http://www.mvr.bg/NR/rdonlyres/7C660FC7-0F90-46DA-B7D55A9E68FE8B6E/0/proektnanaredbaProfO.pdf>;
- [4] https://ec.europa.eu/epale/sites/epale/files/mtitc_d8_narachnik_obuchenieobuchiteli_n.pdf.

Старши комисар
Красимир Шотаров
Инсп. Наталия Николова
ГДПБЗН-МВР

Бел. авт. – Наредба № 8121з-433/16.03.2017 г. за професионалното обучение на служителите от Министерството на вътрешните работи, обн. ДВ. бр. 26 от 28 Март 2017 г.

С белег в световната история

IV. ЕШЕДЕ – НАЙ-ТЕЖКИЯТ ИНЦИДЕНТ С ВИСОКОСКОРОСТЕН ВЛАК

Германският междуградски експрес е един от най-бързите в света. Той е удобен, луксозен и безопасен...докато един ден не катастрофира с 200 километра в час. Само за три минути загиват 101 човека. Това става след като на 3 юни 1998 година възниква най-тежката катастрофа на високоскоростен влак. За по-голяма яснота, предисторията и случилото се, са представени в настоящия материал, като хронология на събитията.

Предистория

Мястото е Мюнхен, Германия, денят – 3 юни 1998 година.

05.45 сутринта. Пътниците се качват в междуградския експрес, който е с капацитет 800 места. ICE 884 има седем спирки при 850-километровото си пътуване към Хамбург – популярна дестинация заради връзките с бизнесцентрове и морски курорти.

05.47 сутринта – влакът напуска Мюнхен. В дванадесетте луксозни вагона има над 400 пътници. Междуградският експрес може да се движи с 250 километра в час. Модерни технологии осигуряват неговата безопасност, а вагоните от усилен алуминий са оборудвани с необходимите системи за безопасност. За седемте години служба не е имало нито един фатален инцидент. Влакът незабавно става много популярен. Две години след

пускането му над 65 000 души на ден използват услугата, привлечени от скоростта, комфорта и неговите удобства. Немислимо е, че може да се случи нещо...но то се случва.

Железопътните инциденти с най-голям брой жертви, станали по света през последните 45 години:

25 юли 2013 г. – При влакова катастрофа в Сантяго де Компостела в северозападна Испания загиват 78 души.

12 октомври 2010 г. – 45 души загиват в катастрофа на влак с междуградски автобус на неохраняем ж.п. прелез в Марханец, Украйна.

23 януари 2006 г. – Влак дерайлира и пада в р. Морача край Подгорица, Черна гора. Загиват 47 души.

22 април 2004 г. – Влак, пълен със запалителни вещества, се

взривява край гара Рьончхон в Северна Корея. Най-малко 150 души загиват, а над 1000 са ранени. Разрушени са 2000 къщи в околностите.

18 февруари 2004 г. – Повече от 300 души загиват и 450 са ранени когато влакова композиция от 51 вагона, натоварени с петролни продукти и пестициди, дерайлира и се взривява близо до Нишапур, в Североизточен Иран.

20 февруари 2002 г. – 361 души загиват при пожар в претъпкан пътнически влак южно от египетската столица Кайро.

3 юни 1998 г. – Повече от сто души загиват в железопътна катастрофа по линията Мюнхен-Хамбург край германския град Ешеде, провинция Долна Саксония.

20 август 1995 г. – Най-малко 350 души загиват в Индия при сблъсък между два влака на 200

км от Делхи.

3 март 1992 г. – Експресният влак Рига-Москва се сблъсква с товарен влак близо до Твер, северозападно от Москва. При катастрофата загиват 41 души.

3 януари 1990 г. – Пълен с пътници експрес се блъска в спрял товарен влак в Южен Пакистан, 307 загинали.

4 юни 1989 г. – Повече от 575 души намират смъртта си в Урал, в бившия Съветски съюз, когато два пътнически влака са пометени от експлозия на газопровод (подробно описано в бр. 2/2017 г. на настоящото издание).

4 юни 1988 г. – Близо 100 души загиват при взрив на товарни вагони с експлозиви, превозвани за Арзамас, СССР.

7 август 1987 г. – 106 души загиват при катастрофа между пътнически влак и товарна влакова композиция на гара недалеч до Ростов на Дон, СССР.

6 ноември 1986 г. – Близо 40 са жертвите на железопътна катастрофа край гара Користовка (200 км южно от Киев), СССР.

11 септември 1985 г. – Близо 50

са жертвите на челен удар между влакове близо до Мангуалде (80 км югоизточно от Порто), Португалия.

31 август 1985 г. – 43 души загинаха при дерайлирането на влак и сблъскването му с друг влак в Аржантон, Франция.

6 юни 1981 г. – Най-малко 800 души загиват, когато седем претъпкани вагона на пътнически влак са вдигнати във въздуха от циклон в Индия и падат в близката река.

19 август 1980 г. – При железопътна катастрофа в района на Торун, Полша, загиват 69 души.

13 септември 1979 г. – 60 души загиват при сблъскването на товарен влак с експреса Белград-Скопие, Югославия.

15 април 1978 г. – Влакът Лече-Милан се сблъсква с бързия влак Венеция-Рим, 50 са загиналите.

8 юни 1975 г. – 40 души загиват при железопътна катастрофа в Бавария, ФРГ.

30 август 1974 г. – 153 души загиват при железопътна катастрофа близо до Загреб, Югославия.

16 юни 1972 г. – 108 души загиват при срутването на тунел върху два влака във Виерзи, Франция.

Какво се случва

10.56 сутринта – пет часа след началото на пътуването, четиристотинте пътници са на 40 минути от Хамбург (крайната спирка). До момента всичко минава съвсем гладко, но има още време до пристигането. Тогава пътниците във влака чуват неописуем трясък, по показания на очевидци, сравним с преминаването на свръхзвуков самолет. Голяма метална пластина пронизва пода и излиза между седалките на двама пътници – майка и син. Парчето прави голяма дупка в пода на купето. Въпреки, че чуват трясъка, пътниците не са наясно какво точно се е случило.

10.57 сутринта – повреденият влак все още се движи по пътя си със скорост 200 километра в час, а подът на първия вагон е продупчен от огромно метално парче, минало между седалките. Пътник, който е станал

Сн. 1 Мостът при Ешеде преди инцидента

очевидец на неизправността, отива да предупреди персонала на влака за случилото се. Той успява да открие кондуктора в третия вагон. Кондукторът обаче казва, че няма право да задейства аварийната спирачка на влака, преди да е установил причините за случилото се. Той

отива заедно с пътника до купето, за да види повредата. Това отнема една минута. Междувременно целият влак се тресе. Влакът приближава моста при Ешеде със скорост 200 километра в час.

Дори когато влакът започва да се тресе, кондукторът няма на-

мерение да задейства спирачката. Той иска просто да разбере какво е станало.

Тогава се случва... Със скорост 200 километра в час ICE 884 излиза от релсите и се забива в моста.

Сн. 2 и 3 Камера на моста при Ешеде, заснела дерайлирането

10.59 сутринта – семейство от къща, намираща се до моста чува трясък. В първият момент те си мислят, че е самолетна катастрофа. Те се оказват първите хора на мястото на катастрофата. През прозорчето на входната си врата виждат, че пред дома им има влак. Влакът е ста-

нал неузнаваем. В него има над 400 пътници.

Какви са резултатите

11.05 сутринта – с пристигането на първите спасителни екипи става ясен мащабът на катастрофата. Мостът, върху който е разположен път с две

платна и тежаш над 300 тона, се е срутил. Разрушенията са невероятни. Първите пристигнали полицаи виждат вагоните, смачкани един в друг. Те са огънати, сплескани, стърчащи 5-6 метра във въздуха и достигащи до нивото на моста.

Сн. 4 и 5 Разрушенията на влаковата композиция и моста след инцидента

Осем от вагоните заемат площ, съизмерима с площта на един единствен вагон.

Стотици пътници са заклещени в останките.

11.25 – по първоначални оценки загиналите са 40. Толкова са и сериозно ранените.

До 13.45 медицинските екипи са дали първа помощ на 87 души. 27 от най-сериозно ранените са транспортирани до бол-

ница.

Екипите нямат представа колко хора има в останките на влака. Операцията обаче продължава, докато има и най-малка вероятност за намиране на оцелели – следобед, вечерта и през нощта. През нощта спасителните екипи откриват в останките телата на двама влакови работници. Те са инспектирали влаковата линия в момента на ката-

строфата. Броят на жертвите се покачва до 81 души. През следващите две денонощия екипите продължават търсенето, но не намират повече оцелели.

Три дни след катастрофата, в 6.42 сутринта, спасителната операция е прекратена. Това е най-тежката катастрофа на скоростен влак, в която загиват 101 човека, а пострадалите са 105.

Сн. 6 Момент от спасителната операция

За да не се повтаря

За да бъдат установени причините за възникналия инцидент

е извършен детайлен оглед на произшествието.

На шест километра преди мяс-

тото на катастрофата е открита повреда на линията.

Сн. 7 Повредата на железопътната линия

В първия вагон следователите откриват нещо, което може да има връзка с катастрофата –

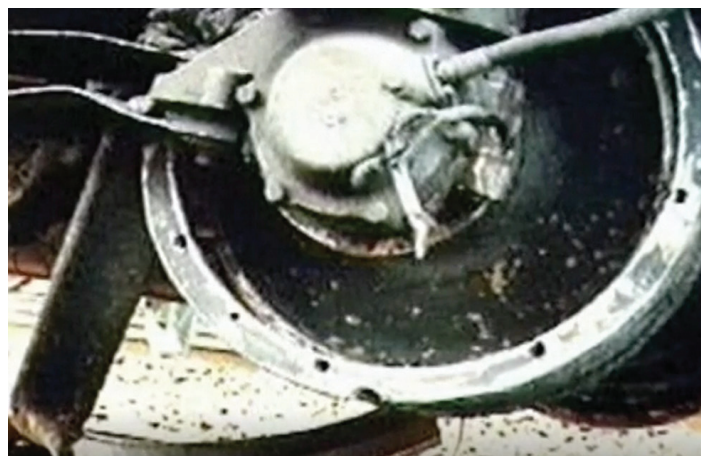
стоманено парче, забито в пода на вагона.

В хода на разследването те от-

криват, че едно от колелата на вагона е сериозно повредено, а стоманеният му ръб се е счупил.

Сн. 8 Откритото стоманено парче

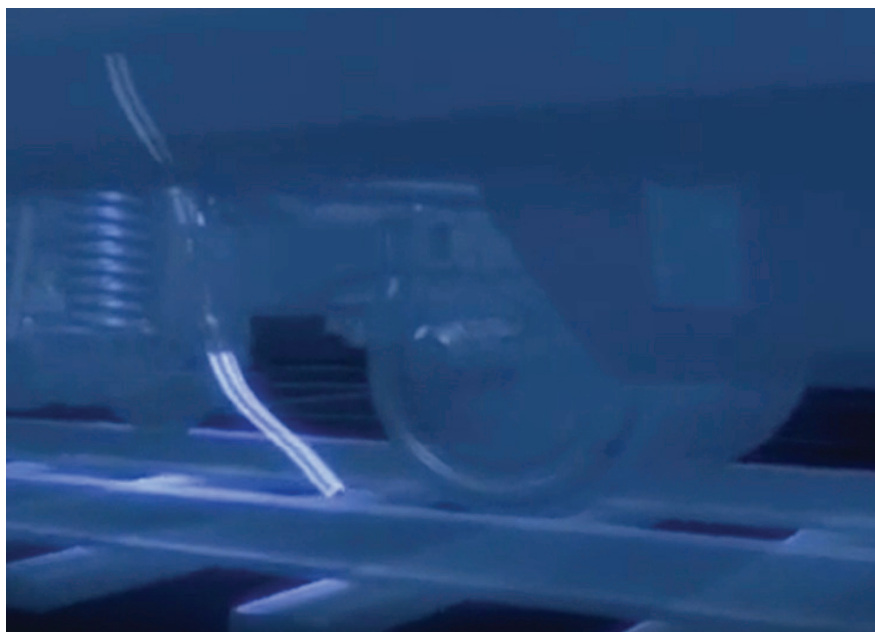

Сн. 9 Повреденото колело

Установено е, че стоманеното парче от пода (сн. 8) на първия вагон е счупеният ръб, който се е отделил от повреденото колело. В резултат на движението,

частта от счупеното колело се е изправила и се връзва в пода на купето между две от седалките. Част от това стоманено парче остава да стърчи под влака. В

това повредено състояние, колелото е продължило да бъде част от влака, пътуващ с близо 200 километра в час.

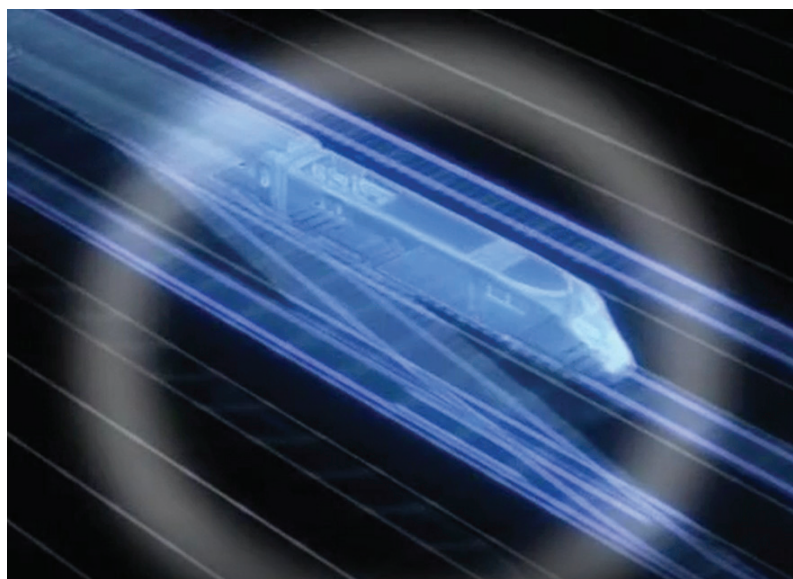
Сн. 10 Повреденото колело и стърчащото от влака парче метал

Установява се, че това колело е в основата на всичко. Почти 6 километра преди инцидента, то се поврежда и впоследствие довежда до катастрофата. Но загубата на едно колело не би трябвало да причини такава катастрофа на влак като ICE 884. Тъй като влака изминава още шест километра преди да ката-

строфира, нещо друго трябва да е превърнало механичната повреда в инцидент от такъв мащаб.

Разследващите екипи насочват вниманието си към пътя непосредствено преди моста при Ешеде. Там те намират нови факти. Следите по релсите показват, че влакът дерайлира 200

метра преди моста. Въпросът е защо това се случва тук, а не шест километра по-рано – там, където колелото се поврежда. Мястото, където влакът излиза от релсите е точно там, където местна линия пресича главната. На това място трафикът може да се отклонява от главната към страничната линия.

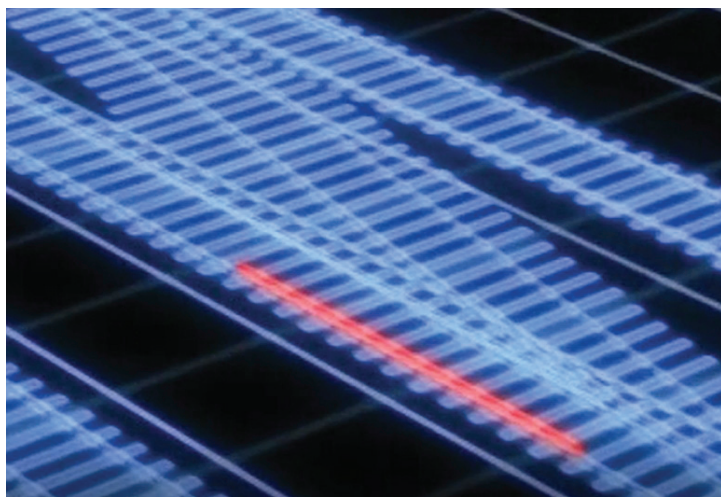

Сн. 11 Мястото на пресичане на главната линия от местна

Релсите имат допълнително усилване, за да може влакът безпроблемно да мине през

този участък. Разследващите проверяват релсите в този участък и откриват, че една от рел-

сите няма усилване. То сякаш е изтръгнато от релсите и трябва да бъде открито.

Сн. 12 и 13 Мястото, където липсва усилването на линията

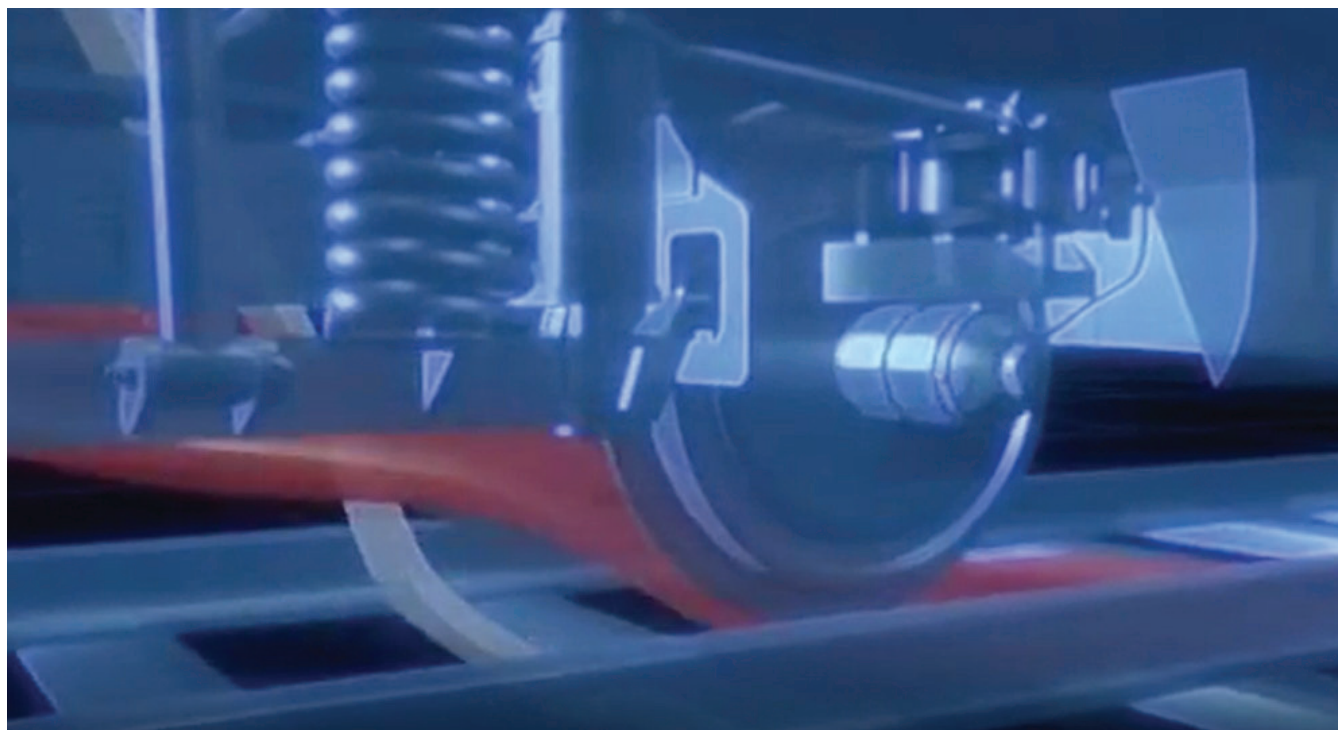
Няколко метра встрани от купето със счупеното парче от колелото, разследващите намират липсващата релса, която е оставила дупки в пода и в тавана.

Всички тези обстоятелства во-

дят до установяване на следното:

3,6 секунди преди катастрофата, приближавайки моста при Ешеде, влакът все още се движи с 200 километра в час, а повре-

деното колело се трие по релсите. Влакът преминава през разклонението и там стърчащото от пода му парче метал удря усилването на релсите.

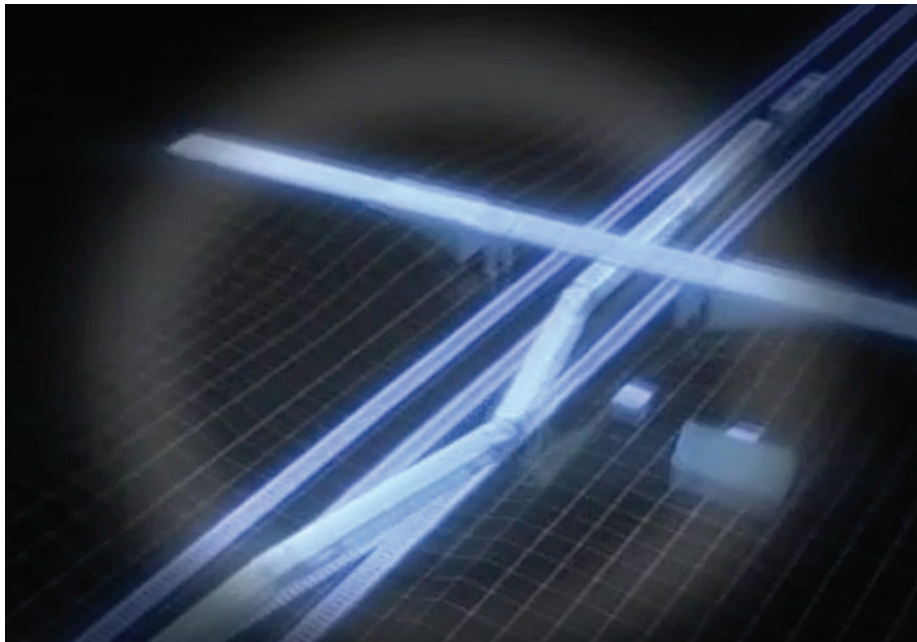
Сн. 14 Съприкосновението на парчето от колелото с усилването на релсите

Следва силен удар, в резултат от който две от задните колела на вагона дерайлират, а откъснатото усилване на релсите преминава през пода и тавана на първия вагон.

Тежките щети се обуславят и от следното обстоятелство: след

преминаването на влака през разклонението непосредствено преди моста, той продължава движението си по две различни линии – главната и второстепенната. Това се случва, като 1,44 секунди преди катастрофата, при преминаването на ICE 884

през втората стрелка, едно от колелата я удря и я принуждава да се отвори. Затова вагоните следващи първия се насочват по грешната – локална линия (сн. 15).

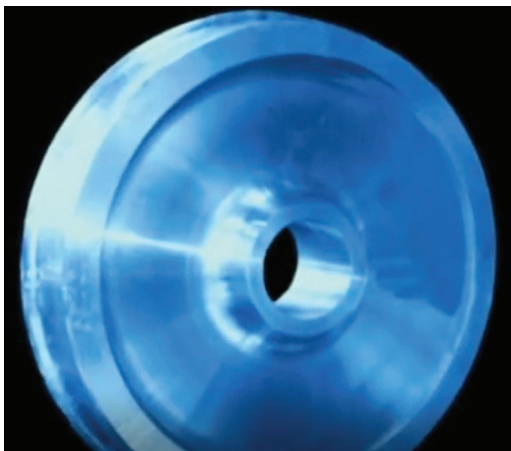
Сн. 15 Насочването на вагоните следващи първия по локалната линия

Те забавят движението на влака, което причинява отделяне на локомотива. В този момент аварийните спирачки автоматично се задействат. Компактните останки насочват следващите към твърдението, че това е особено жестока катастрофа, изразяваща се в това, че влак дълъг 410 метра е смачкан на площ с дължината на един вагон.

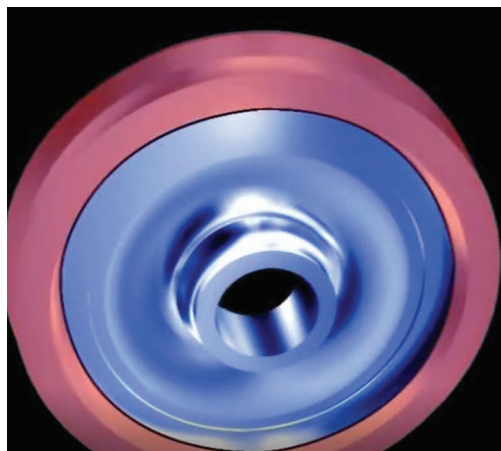
При претърсването на разрушения мост, се установява, че локомотивът и първите два вагона минават под моста без да го докоснат. Третият вагон е

изтласкан навън от центробежната сила и директно се забива в колоните на моста и удряйки ги, ги разбива. Когато това се случва, мостът започва да се разпада. Четвъртият вагон разчиства парчетата от моста, но изхвърча и се блъска в крайпътните дървета. Петият вагон бива спрян от тоновете падащ бетон и задната част на влака е напълно разрушена. Остатъците от катастрофата блокират пътя на оставащите шест вагона и задния локомотив, които се забиват в падналия мост с 200 километра в час.

В следващия етап на разследването се установява, че катастрофата лесно е можела да бъде предотвратена. След инцидента парчета от въпросното повредено колело са взети и изследвани в институт. Разследващите са особено заинтригувани от колелата на влака, защото за онова време те имат нов дизайн, който прави влака уникален. В традиционния моноблок (използван преди това) колелото се прави от единично парче стомана (сн. 16).

Сн. 16 Традиционно колело

Сн. 17 Модернизираното колело

По това време не са съществували съоръжения в Германия, които могат да тестват действителната граница на разрушение на колелата. Поради това по време на процеса на проектиране на колелата на практика не са извършвани физически тестове. Дизайнът и спецификацията разчитали до голяма степен на наличните данни за материалите, както и на теоретични зависимости. С помощта на изпитания в института, натоварен със задачата за определяне на причината за инцидента, се симулира дълга употреба. При изследването на счупеното колело на влака се установява, че обшивката се е спускала, поради умора на метала, която се е получила вследствие на периодично повторение на определено движение, в определено място. При въртенето си колелото на влака леко се огъва, поради масивния товар, на който е подложено. Тези движения са микроскопични, но тяхната повтаряемост след определен брой може да доведе до разпадане на цялата ме-

тална конструкция. При този тип колела между обшивката и вътрешната част има гума, която позволява на обшивката да се движи много повече, отколкото при моноблока. С износването на обшивката огъването се увеличава и тя става прекалено тънка. Увеличава се вероятността някой незначителен дефект да се превърне в пукнатина и обшивката да се отдели от вътрешната част с разрушителни последици. Друго обстоятелство, имащо отношение към инцидента е, че техниците в центъра за поддръжка Deutsche Bahn в Мюнхен използват само стандартни фенерчета за визуална проверка на колелата, вместо оборудване за откриване на умора на метала. Вследствие на катастрофата този тип колела са забранени за употреба в германските влакове. Вместо тях се използват традиционните – моноблокови. До ноември 2005 г. на оцелелите и на семействата на загиналите в инцидента са изплатени компенсации в размер на 250 000

000 евро. Вследствие на инцидента, в рамките на една седмица, всички колела от подобен тип, са заменени с моноблокови колела. Установено е, че спасителните екипи на мястото на катастрофата са имали големи трудности при рязането на усилената алуминиева конструкция на влака, за да си осигурят достъп до жертвите. В резултат на това са направени изменения в конструкцията на влаковете, като са предвидени участъци с отслабени шевове.

ЛИТЕРАТУРА

1. <https://dariknews.bg>
2. <https://en.wikipedia.org>
3. <http://www.natgeotv.com>.
4. www.bta.bg

В работата са използвани фотографии от следните интернет източници:

1. <http://www.alamy.com>
2. <http://www.natgeotv.com>

Ас. инж. Стефан Първанов
Факултет „ПБЗН“ – АМВР

КАНДИДАТСТВАНЕ И СРОКОВЕ ЗА ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ

Кандидатите за курсанти **подават документи** областните дирекции на МВР и районните управления при Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) по местоживее в срок до **19.05.2017 г.**

Кандидатите за курсанти **подлежат на специализиран подбор** - медицинско изследване, проверка на физическата годност, психологично изследване с тест за интелигентност и личностен въпросник.

Специализираният подбор ще се проведе в периода **23.05.2017 г. – 30.06.2017 г.** по график, който ще бъде публикуван на интернет страницата на Академията на МВР на 19.05.2017 г.

Приемането на курсанти за придобиване на ОКС „бакалавър“ в редовна форма на обучение се извършва чрез класиране с балообразуващи оценки от дипломата за средно образование, от проверка за физическа годност, от теста за интелигентност и след успешно преминаване на целия специализиран подбор.

Информация, свързана с кандидатстудентската кампания можете да намерите на интернет страницата на Академията на МВР <http://www.academy.mvr.bg> меню „Прием на курсанти, студенти и докторанти“.

По всички интересувачи ви въпроси можете да се обръщате на телефони:

02 9829266, 02 9829202

02 9829212, 02 9829314

и на електронната ни поща - academy@mvr.bg

АКАДЕМИЯ НА МВР

РАБОТА
ПРИЗВАНИЕ

КАНДИДАТСТУДЕНТСКА КАМПАНИЯ 2017 г.

www.academy.mvr.bg
f [academy.mvr.bg](https://www.facebook.com/academy.mvr.bg)

София,
ж.к Младост 4
бул. Александър
Малинов №1

www.academy.mvr.bg
f [academy.mvr.bg](https://www.facebook.com/academy.mvr.bg)

КОИ СМЕ НИЕ

Академията на МВР е висше училище за подготовка на специалисти и за научни изследвания за нуждите на МВР.

Нашият университет провежда обучение за придобиване на образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ и образователната и научна степен „доктор“ по акредитирани професионални направления и специалности.

Академията на МВР е на първо място в Рейтинговата система на висшите училища в България в професионално направление „Национална сигурност“ и заема водещо място в направления „Архитектура, строителство и геодезия“ и „Администрация и управление“.

СПЕЦИАЛНОСТИ

Нашите специалности за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в редовна форма на обучение“ във факултет „Полиция“ и факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ са:

„Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред“

„Пожарна и аварийна безопасност“

„Гранична полиция“

10 ПРИЧИНИ ДА УЧИТЕ ПРИ НАС

1. Освободено от такси 4-годишно обучение.
2. Осигурено обществие за целия срок на обучение.
3. Висококачествено обучение под ръководството на хабилитирани преподаватели и специалисти от структурните звена на МВР.
4. Засилена чуждоезикова подготовка.
5. Силна правна и специализирана подготовка.
6. Практически стажове в структурите на МВР.
7. Възможност за участие в обменни програми с чуждестранни полицейски висши училища.
8. Обновена материална база – обществия, учебни зали, лаборатории, стрелбища, спортни съоръжения.
9. Възможности за продължаване на обучението в магистърски и докторски програми.
10. Възможности за кариерно развитие.